

MARJAT, SIENET JA RIISTA OVAT TÄRKEITÄ METSÄSTÄ SAATAVIA TUOTTEITA

Metsään liittyvät palvelut sekä muiden kuin puuaineisten tuotteiden käyttö ja ylläpito ovat tärkeä osa metsänhoitoa Suomessa. Jokamiehenoikeudet antavat kaikille oikeuden metsien virkistys- ja harrastuskäyttöön sekä kerätä sieltä marjoja ja sieniä, sillä edellytyksellä, ettei toiminnasta aiheudu vahinkoa tai häiriötä.

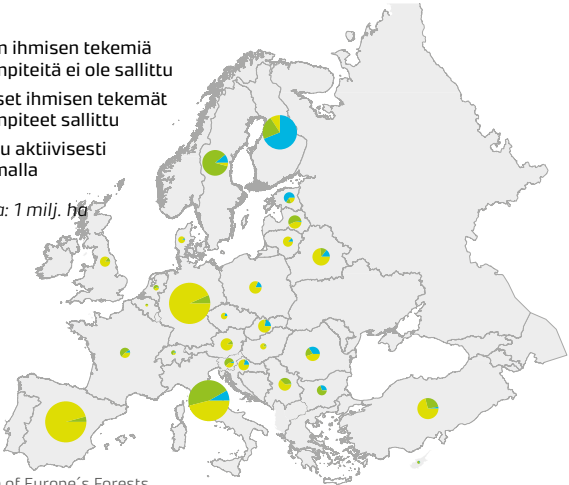
Kuva Erkki Oksanen/Luke

TIUKASTI SUOJELTUIJEN METSIEN OSUUS ON SUURIN KOKO EUROOPASSA

Tiukasti suojeltujen metsien osuus on 9 % Suomen metsien kokonaisalasta. Suojeltuja tai rajoitetussa metsätaloustaloudessa olevia metsiä on 2,7 miljoonaa ha eli 12 % metsien kokonaisalasta. Lahopuilla on tärkeä rooli metsien monimuotoisuuden säilyttämisessä. Metsämaalla on lahoppaita keskimäärin 5,7 m³/ha eli 4,6 % keskitilavuudesta metsämaalla on lahoppaita.

- Mitään ihmisen tekemiä toimenpiteitä ei ole sallittu
- Vähäiset ihmisen tekemät toimenpiteet sallittu
- Suojelu aktiivisesti hoitamalla

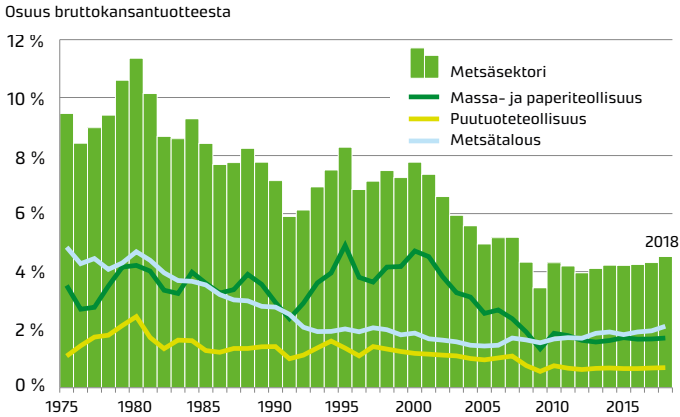
Skaala: 1 milj. ha

Lähde: State of Europe's Forests.

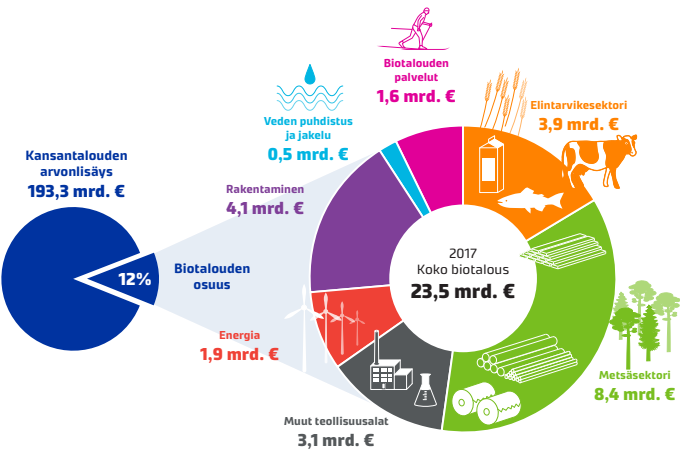
VIIDESOSA SUOMEN TAVARAVIENNIN ARVOSTA TULEE METSÄSEKTORILTA

Metsäteollisuustuotteiden osuus Suomen tavaraviennin kokonaisarvosta oli runsas viidennes vuonna 2018. Suomen metsäteollisuustuotteiden tärkein markkina-alue on Eurooppa. Vuonna 2018 metsäsektorin tuottama arvonlisä (9,0 mrd. EUR) muodosti 4,5 % Suomen bruttokansantuotteesta, mikä on korkein osuus vuoden 2007 jälkeen. Metsäsektori työllisti yli 62 000 henkilöä.

METSÄSEKTORI ON KIERTOTALOUDEN JA KESTÄVÄN BIOTALOUDEN YTIMESSÄ

Metsäsektorin tuottaman arvonlisäyksen osuus Suomen biotalouden arvonlisäyksestä on pysynyt vakaalla tasolla 2010-luvulla. Metsäteollisuuden tekemien investointien ja lisääntyneen kestävän hakkuupotentiaalin vuoksi metsänhoidon ja metsäteollisuuden odotetaan pysyvän Suomen biotalouden merkittävimpänä alana myös tulevaisuudessa.

METSÄALAA KOSKEVAT POLITIIKAT

Kansallisen metsästrategian 2015–2025 tavoitteet:

- Luodaan kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille.
- Uudistetaan ja monipuolistetaan metsäala ja sen rakenteita.
- Käytetään metsiä kestävä metsänhoitoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Suomen biotalousstrategian tavoitteena on lisätä biotalousalan tuotos 100 miljardiin euroon vuoteen 2025 mennessä ja luoda 100 000 uutta työpaikkaa. Biotalousstrategian tavoitteet ovat:

- Kilpailukykyinen biotalouden toimintaympäristö.
- Uutta liiketoimintaa biotaloudesta.
- Vahva osaamisperusta biotaloudelle.
- Biomassojen käytettävyys ja kestävyys. Suomen metsäsektori on keskeinen osa Suomen biotalousstrategiaa.

Suomen metsät edistävät YK:n 17:ää kestävä kehityksen tavoitetta vuodelle 2030. Tavoite 15 "Maanpäällinen elämä" ja sen indikaattorit kohdentuvat nimenomaisesti metsiin. Metsien ekosysteemit ja niihin liittyvät palvelut edistävät myös muita kestävä kehityksen tavoitteita. Näitä ovat mm. ilmastotoimenpiteitä, puhdasta vettä, terveyttä, taloudellista kasvua, puhdasta energiaa, vastuullista kuluttamista ja tuotantoa sekä kestäviä kaupunkeja ja yhteisöjä koskevat tavoitteet.

LÄHTEET

FOREST EUROPE (2015) State of Europe's forests.
Maa- ja metsätalousministeriö (2015). Kansallinen metsästrategia.
Maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, valtionvarainministeriö (2014). Suomen biotalousstrategia.
Luonnonvarakeskus, Luke (2019). Suomen valtakunnan metsien 12. inventointi 2014–2018.
Luonnonvarakeskus, Luke (2019). Suomen metsätilastot.
<https://stat.luke.fi/uusi-etusivu>
Luonnonvarakeskus, Luke (2019). Kasvihuonekaasuinventaariorio.
Tilastokeskus (2019). Tilastotietokanta.
YK:n kestävä kehityksen tavoitteet 2030 (2018).

TEKIJÄT

Markus Lier, Kari T. Korhonen, Tuula Packalen, Tiina Sauvola-Seppälä, Tarja Tuomainen, Jari Viitanen, Antti Mutanen, Eeva Vaahtera ja Jouni Hyvärinen (Luke)

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Suomen metsät 2019

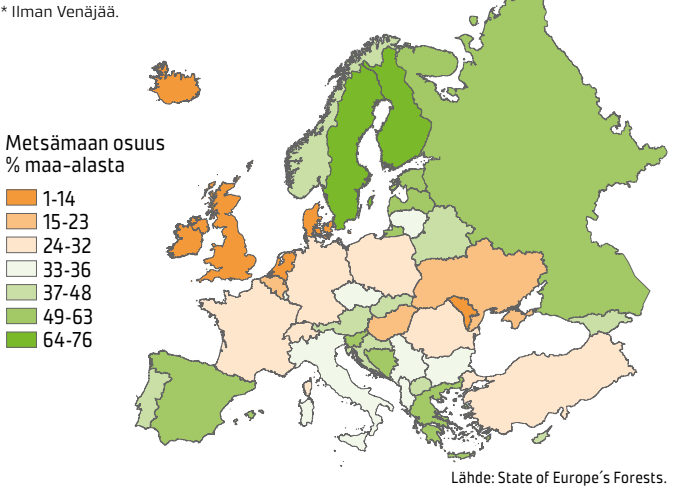
Kestävän metsänhoidon kriteereihin ja indikaattoreihin perustuen

- Metsävarat
- Tuotanto ja käyttö
- Terveys ja elinvoimaisuus
- Monimuotoisuus
- Suojametsät
- Yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys

SUOMI - METSIEN MAA

Suomen pinta-alasta noin 22,8 miljoonaa ha (75 %) on metsää. Suomen metsien osuus on noin 10 % Euroopan metsäalasta (215 miljoonaa ha)*. Euroopan metsäala on kasvanut 25 viime vuoden aikana 17,5 miljoonaa ha - metsittämisen ja metsäalan luonnollisen laajenemisen seurauksena.

SUOMEN METSÄT OVAT PÄÄASIASSA YKSITYISHENKILÖIDEN JA PERHEIDEN OMISTAMIA

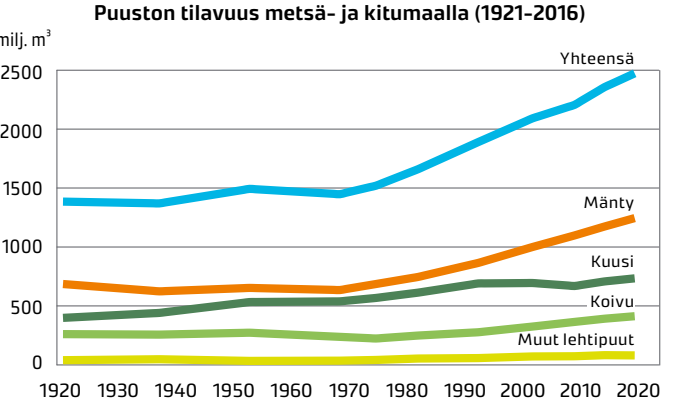
Metsän-omistaja ryhmä	Metsämaan pinta-alasta	Puuston tilavuudesta	Puuston kasvusta	Markkina-hakkuista
	Osuus (%)			
Yksityiset	60,9	64,7	74,6*	82,1
Yhtiöt	8,2	8,7	-	-
Valtio	25,4	20,8	25,4*	17,9
Muut	5,4	5,7	-	-

* Kasvun ja markkinahakkuiden osalta valtion ja yhtiöiden osuudet on yhdistetty.

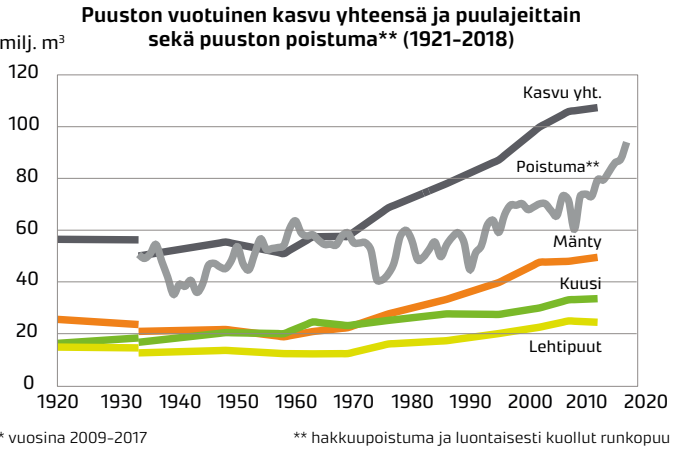
PUUSTON MÄÄRÄ ON LISÄÄNTYNYT TASAISESTI 50 VUODEN AIKANA

Metsävaratietojen (valtakunnan metsien inventointi, VMI) mukaan puuston tilavuus on kasvanut yli 40 % vuodesta 1971; tällä hetkellä puuston tilavuus on 2 473 miljoonaa m³. Suomen yleisimmät puulajit ovat mänty (50 % puuston tilavuudesta metsämaalla), kuusi (30 %) ja koivu (17 %). Euroopan metsien puusto on kasvanut keskimäärin 403 miljoonaa m³ vuosittain viimeisten 25 vuoden aikana.

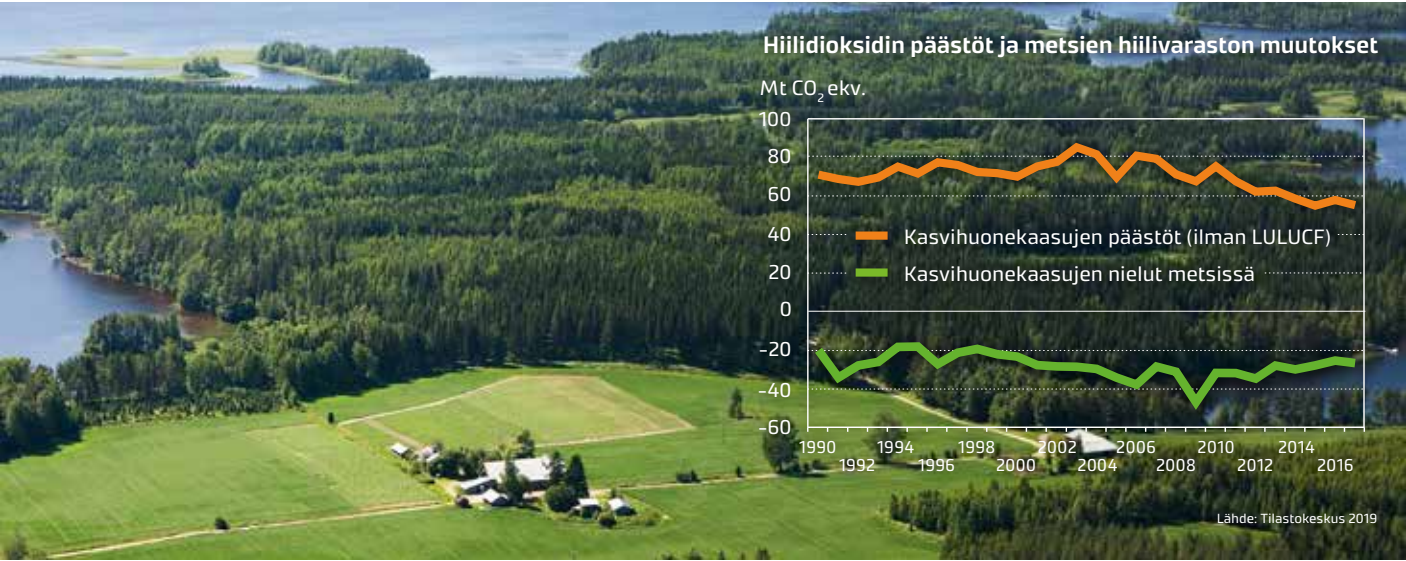
PUUSTON VUOSITTAINEN KASVU YLITTÄÄ HAKKUUMÄÄRÄT

VMI:n mukaan puuston vuosittainen kasvu oli 107 miljoonaa m³*. Puuston vuosittainen kasvu on ylittänyt vuosittaisen poistuman noin 30 %:lla. Nykyinen puuston määrä on yhtä suuri kuin kumulatiiviset hakkuut 1970-luvun puolivälistä tähän vuoteen. Kestävän hakkuupotentiaalin määrän on arvioitu olevan 84 miljoonaa m³ vuodessa vuosina 2015-2024.

METSÄT OVAT SUOMEN TÄRKEIN HIILINIELU

Viimeisen kymmenen vuoden aikana metsien nettohielu on ollut keskimäärin 32 milj. t CO₂ ekv. vuodessa. Vuosittaista vaihtelua nielun kokoon tuovat lähinnä muutokset vuosittaissa hakkuumäärissä. Vastaavalla ajanjaksolla puutuotteiden nielu on ollut keskimäärin noin 2 milj. t CO₂ vuodessa. Suomen kokonaispäästöistä (ilman maankäyttösektoria) metsien nielu kattaa nykyisin noin puolet.

SUOMI PYRKII LISÄÄMÄÄN PUUN KÄYTTÖÄ RAKENNUS-MATERIAALINA

Puun osuus Suomessa käytettyjen rakennusmateriaalien kokonaismäärästä on noin 40 %. Omakotitaloista 80 %:ssa on puiset runkorakenteet. Puu on uusiutuva raaka-aine, joka sitoo hiiltä, joten sen käyttöä pyritään lisäämään etenkin kerrostalorakentamisessa.

PUUPERÄISEN ENERGIAN OSUUS ON NOIN 25 % ENERGIAN KOKONAISKULUTUKSESTA

Puun energiakäyttö lisää energiantuotannon omavaraisuutta, edistää hyvää metsänhoitoa ja vähentää fossiilisten polttoainesten käyttöä. Hakkuutähteitä ja sivuvirtoja, kuten mustalipeää, sahanpurua, kaarnaa ja haketta, käytetään lämmön- ja sähköntuotannossa. Sahanpurua ja haketta käytetään nykyisin myös liikenteen biopolttoaineiden ja muiden bionesteiden raaka-aineena. Puupohjaisten polttoaineiden osuus kaikista uusiutuvista energianlähteistä on yli 83 %.

